

Església de Sant Martí de Claret de la Serra

Sant Mateu de Bages

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Demarcació de Saló
Emplaçament	Ctra de Saló (BV-3002) al km. 6,2 camí N cap a Mejà i continuar des de cal Rojas camí E i N-W 1500 m
Alçada:	603
Coordenades:	
Latitud:	41.86195
Longitud:	1.66357
UTM Est (X):	389080
UTM Nord (Y):	4635312

Classificació

Número de fitxa	08229 - 444
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Contemporani
Segle	XIX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Número inventari	Sí: IPA 17130
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Religiós
Titularitat	Privada
Titular:	002009300CG83F0001ZW
Fitxes associades:	
<u>Claret de la Serra</u>	
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana

Descripció

Ermita que, segons una inscripció, fou edificada el 1886 però probablement sobre alguna capella anterior. Està emplaçada al cim d'un petit promontori rocallós i assentada directament sobre una massa rocosa, uns 150 metres a l'est del lloc de Claret de la Serra. La capella actual és una edificació força regular i sembla bastida en una sola fase. Consta d'una nau amb absis a la capçalera, perfectament orientada a llevant. La nau mesura 16'15 m per 3'05 m, i l'absis fa 3,30 m de fons per 2'5 d'ample. La façana principal, encarada a ponent, és simple i presenta un portal rematat amb una llinda amb arc rebaixat i, al seu damunt, un òcul. La teulada és rematada amb un arc d'espada. El mur davanter és fet amb blocs de pedra força grossos reblerts amb pedra més petita, un tipus de parament que és propi del segle XIX. La inscripció de la llinda (1886 D.C.) confirma aquesta datació. La resta de murs són semi-arrebossats. Segons Josep CAROL (1992: 30) l'absis podria ser romànic, però considerem que aquesta atribució és dubtosa, atenent a la unitat de la construcció. L'interior és cobert amb volta de pedra i les parets són enguixades. Davant de l'entrada s'estén una petita placeta formada per un terraplè de pedres.

Observacions:

Inscripció a la llinda del portal: 1886 D.C.

Història

El lloc de Claret de la Serra és documentat des de molt antic i era un nucli important a l'alta edat mitjana. Els propietaris eren els Claret, una família que amb diferents branques que també trobem a Claret dels Cavallers, Claret dels Pagesos (actualment Claret de Figuerola) i a Cellers al voltant del segle XIII, però la seva genealogia en aquests moments no està del tot aclarida. Segons un document de 1309, el cavaller Bernat de Claret, fill de Ferrer de Claret dels Pagesos, vivia a la parròquia de Santa Margarida de Mejà i, per tant, segurament a Claret de la Serra (FÀBREGA, 2008: 7). Per la seva banda, Josep BASTARDAS (2014) considera que la família Claret tenia lligams amb el Bernat de Claret que a finals del segle XII fou comanador de la comanda templera de Gardeny (Montsó) i un personatge important dins l'orde del Temple. A Claret de la Serra la família dels Claret van subsistir fins ben entrat el segle XIX. A principis d'aquest segle es produí un casament de la pubilla, Maria Claret, amb l'hereu del mas Genovès, situat al nucli de Salelles (Sant Salvador de Guardiola). Es deia Pere Genovès i havia nascut el 1798. Amb aquest casament el patrimoni dels dos masos quedà unit, i des d'aleshores fins a l'actualitat els hereus van passar a dir-se Genovès i residien en aquest mas de Salelles. Gràcies a l'arbre genealògic fet per la família Genovès sabem que els següents hereus foren: Pere G., nascut el 1824 i casat amb Joanna, de Fals; Domingo G., nascut el 1881 i casat amb Rosa Llucià, de Viladecavalls. Ja a començament del segle XX, Josep Genovès Llucià (1876-1952) es casà amb Dolors Miralpeix Rocadenbosch (1894-1981). Més recentment, el matrimoni entre Josep Genovès Llucià i Dolors Miralpeix Rocadenbosch va tenir dues filles. La gran es casà amb un advocat de Manresa posseïdor d'un ampli patrimoni en aquesta ciutat i s'hi instal·là a viure. La germana petita, Dolors Genovès Miralpeix, va heretar la casa i les propietats de Salelles i de Mejà. Es casà amb un pubill, i la seva filla és Francina Ramonet Genovès, l'actual propietària, que continua sent propietària també de la capella de Sant Martí.

Tot i que no coneixem notícies antigues sobre aquesta capella, diversos factors indueixen a pensar sobre la seva antiguitat: la proximitat a Claret de la Serra, l'advocació de Sant Martí, que és molt pròpia del moment alt-medieval, i l'existència d'una imatge antiga de sant Martí, de la qual els propietaris actuals no es saben la

ubicació. Aquesta possible capella antiga hauria estat reformada o reconstruïda el 1886, segons indica la llinda. Sant Martí de Claret tenia una gran devoció per part de la feligresia de Mejà, i era una de les esglésies visitades en les processons durant el temps de quaresma.

Bibliografia

BASTARDAS, Josep (2014). De les terres de Domenic als termes de Castelltallat, Fals i Camps. Una visió històrica sobre els dominis senyorials d'aquest territori des de l'època carolíngia fins a l'època moderna (ss. X-XVI). Treball inèdit.

FÀBREGA ENFEDAQUE, Albert; SERRA SELLARÈS, Francesc (2008). "Claret dels Cavallers (Sant Mateu de Bages)", Dovella, núm. 96 (estiu, 2008), Manresa, p. 6.7.

CAROL, Josep (1992). Saló, història d'un poble o Fills per l'Església, Casal Parroquial, Cervera, p. 30.

